Hukuk Bölümü 2012/193 E. , 2013/625 K.

- **DAVACILARA AIT TARLANIN YANINDAN AKAN DERE ÜZERINE, DAVALI IDARELERCE KÖPRÜ (MENFEZ) INŞA EDILMESINDEN SONRA DERE SULARININ DAVACILARA AIT TARLALARA ZARAR VERMESI NEDENIYLE, DAVACILAR TARAFINDAN BU ZARARIN GIDERILMESINE YÖNELIK OLARAK MENFEZIN TAHKIMAT DUVARLARININ IDARECE GEREĞI GIBI INŞASININ YENIDEN YAPILMASI YA DA BU INŞANIN DAVACILAR TARAFINDAN YAPILABILMESINI SAĞLAYACAK GEREKLI ÖDEMENIN YAPILMASI ISTEMIYLE AÇILAN DAVA**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19

"İçtihat Metni"

Davacılar : 1-H.B. 2-H.B. 3-T.B. 4-A.B.

Vekili : Av. N.T.

Davalılar : 1-Oruçbeyli Köyü Muhtarlığı

2-Tekirdağ Valiliği İl Özel İdaresi (Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü)

Vekili : Av.G.Y.

3-A.C.

Vekilleri : Av.M.İ., Av.A.G.

O L A Y : Davacılar dilekçelerinde; Karaçalı Köyü Parsel 100 kaydındaki gayrimenkuIün mülkiyet ve zilyetliklerinde bulunduğunu; bu gayrimenkul hududunun dere olduğunu, bu dereye bir köprü yapıldığını, köprü yapılışından sonra, köprüden çıkan suyun tarlalarına taştığını ve zarar verdiğini; bu konuda Tekirdağ 2.Sulh Hukuk Mahkemesinin 2008/46 D.iş sayılı dosyası ile tespit yapıldığını; tespit raporunda, projenin davalı İl Özel İdaresi Yatırım ve İnşaat Müdürlüğünce yapıldığının açık olduğunu, Kurumun araçlarının taş taşıdığının, tanıklarca bilindiğini, Kurumu bu neden ile davalı gösterdiklerini; Oruçbeyli Köyü Muhtarlığının, bu konuda İl Özel İdaresinden köprü inşası için finans temini ve bunu köprüde harcama yapmak sureti ile işi üstlendiğini; bu konuda İl Özel İdaresine yaptıkları yazılı başvuruda mesuliyetin Oruçbeyli Muhtarlığında olduğunun belirtildiğini, bu nedenle davalı gösterdiklerini; A.C.'ı, köprünün yapılmasını talep eden ve yapımında finans temin eden kişi olması nedeni ile davalı olarak gösterdiklerini; köprü yapımından önce su kendi yönünde aktığından, su basmasının hiç olmadığını; tespit dosyasında, imalatın eksik olması nedeni ile su taşkınının olduğunun görüldüğünü, taşkının önlenebilmesi için bilirkişi raporunda gösterildiği şekilde ilave imalatın yapılmasının gerektiğini, ilave imalat için 8.000,00 YTL ile 5 İş gününün gerektiği ifade ederek; eksik inşa sonrası zararın önlenmesi için eksikliklerin davalılar tarafından giderilerek zararın önlenmesinin sağlanması; aksi takdirde, eksikliğin giderilmesi için gereken bedelin, Mahkemece tespit olunarak taraflarına ödenmesinin sağlanması istemiyle adli yargı yerinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalılardan Tekirdağ İl Özel İdaresi vekilinin Mahkemeye verdiği cevap dilekçesinde; köprünün imalatının Oruçbeyli köyü muhtarlığı tarafından yapıldığını, Muhtarlığın, Özel İdare Müdürlüğüne verdiği 20/08/2004 tarih 2118 sayılı dilekçesi ile Orucbeyli Köyü ile Karacalı Köyü arasındaki dereye köprü (menfez) yaptırmak istediklerini bu konuda Köylere Hizmet Götürme Birliğinden kendilerine yardım yapılmasını istediklerini; köprü yapılması için Oruçbeyli köyü muhtarlığının İl Özel İdaresinden 2004 yılında maddi yardım talebi üzerine, sadece keşif çıkartılarak ilgili köy tüzel kişiliğine İl Daimi Encümeninin 02/09/2004 tarih 279 sayılı kararı ile Köylere Yardım Yönetmeliği çerçevesinde 1.500 YTL. Yardım verilmiş bulunduğunu; yardım talep eden tüm köylerin köy tüzel kişiliğine yardım vermenin İl Özel İdaresi'nin yükümlülüğünde olduğunu, ancak bu durumun yapılan faaliyetten dolayı köylere yardım veren İdareyi mesul durumuna getirmeyeceğini, zira hatalı veya eksik bir işlem yapıldı ise bunun ancak köy tüzel kişiliğinin sorumluluğunda olacağını; bu konuda köprüyü (menfez) köy muhtarlığının yaptırdığına dair faturalar ve evrakın da mevcut olduğunu, Oruçbeyli Köy Muhtarlığı tarafından köprü yapımında kullanılmak için Köylere Yardım Yönetmeliği çerçevesinde İdareden alınan 1.500- YTL. yardımla malzeme alındığı ve köprü yapımından Köy Tüzel Kişiliğinin sorumlu olduğunun bu evraklar ile de sabit bulunduğunu; bu menfez için İl Özel İdaresinden köy yardımının "köylünün genel talebi" olması dolayısıyla, köy tüzel kişiliğinin yardım talebinde bulunmasından dolayı verilmiş bulunduğunu, köylünün yani kamunun genel isteğinin söz konusu olduğunu; davada iddia edildiği gibi bir eksik yapılaşmanın bulunmadığını, aksi durumda bile bundan menfez için köy yardımı veren İl Özel İdaresinin değil, köy yardımını yerinde ve uygun kullanmayan köy tüzel kişiliğinin mesul olacağını ifade ederek, davanın reddinin gerektiğini savunmuştur.

Tekirdağ 2.Asliye Hukuk Mahkemesi; 29/12/2009 gün ve E2008/249, K:2009/362 sayı ile, bilirkişi heyetinin 08/06/2009 tarihli raporları ile davacıların taşınmazının hududundaki dere yatağına köy yolu asfaltından tarlalara ve ormana geçişin sağlanması amacı ile yapılan menfezin derenin kesitini yarı yarıya düşürdüğünden akan suyun miktarının ve dolayısı ile hızının artmasına neden olduğunu, sel sularının davacılara ait taşınmaza zarar vermemesi için taş tahkimatların 3m daha yükseltilmesi ve 50 mdevam etmesi gerektiğini, ilk 30 m'lik kısmın hA.lı taş tahkimatı olması gerektiği, bu işlemin yapılabilmesi için 10 gün ve 12.000,00 TL masraf gerektiğini, eksikliklerin tamamlanması halinde aynı zararın meydana gelmeyeceğini rapor ettiklerinin görüldüğü, menfezin yapımında davalıların müşterek ve müteselsil hareket ettikleri anlaşıldığından, davacının davasının kabulüne karar vermiş; kararın temyizi üzerine Yargıtay 4. Hukuk Dairesi 26/01/2011 gün ve E:2010/1795, K:2011/648 sayı ile; Davacı yanın, davalı Muhtarlığın diğer davalı Özel İdare'den sağladığı para yardımı ile yaptırdığı köprü inşaatı nedeniyle zarara uğradığını belirterek, davalı idarelerin işlem ve eylemleri nedeniyle zarara uğradıklarını ileri sürdüklerine göre, böyle bir isteğin 11.2.1959 günlü, 17/15 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2/I-b maddesi gereğince tam yargı davasının konusu oluşturduğu ve bu davalara bakmaya idari yargı yerinin görevli bulunduğu; yerel mahkemece açıklanan yön gözetilerek, davalılar Özel İdare Müdürlüğü ile Oruçbeyli Köyü Muhtarlığı yönünden yargı yolu bakımından mahkemenin görevsizliği nedeniyle dava dilekçesinin reddedilmesi gerekirken işin esasının incelenmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulmasının gerekmiş olduğu; diğer davalı A.C.'ın temyiz itirazına gelince; adı geçen davalının köprü yapımındaki katkısı inşaatın yapılması için köy muhtarlığına para yardımında bulunmak olup inşaatın plan ve projesinin yapımcısı olmadığı gibi karara katılanlar arasında da olmadığından ona husumet yöneltilemeyeceği; yerel mahkemece açıklanan olgu gözetilerek, davalılardan A.C. hakkındaki davanın husumet yönünden reddedilmemiş olması doğru olmadığından kararın bu nedenle de bozulması gerektiği; sonuçta temyiz olunan kararın gösterilen nedenlerle davalılardan Özel İdare Müdürlüğü ile Oruçbeyli Köyü Muhtarlığı yönünden; diğer bentte gösterilen nedenlerle diğer davalı A.C. yararına Bozulmasına karar vermiş; karar düzeltme istemi Daire'ce reddedilmiş; Mahkemece bozma ilamına uyulmuştur:

TEKİRDAĞ 2.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:18.10.2011 gün ve E:2011/338, K:2011/298 sayı ile; dava dosyasının özetini yaptıktan

ve bozma ilamına uyulmuş olduğu belirtildikten sonra; Mahkemenin bozma ilamına uyduktan sonra bozma ilamı doğrultusunda işlem yapmak durumunda olduğu; bozma ilamına göre araştırılması gereken herhangi bir hususun bulunmadığı; bozma ilamında da belirtildiği gibi davanın açılmasına neden olan zararın doğumuna neden olan bir idari kararın ve uygulanmasının söz konusu olduğu; idarenin eylem ve işlemlerinden doğan zararlara karşı açılacak davalarda mahkemelerinin değil, idari yargının görevli bulunduğu; 01.10.2011 tarihinde yürürlüğe giren HMK 3. maddesinde "Her tür idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara Asliye Hukuk Mahkemeleri bakar. " denildiği; buna göre de vücut bütünlüğünden doğan zararların Adli yargı, eşyaya verilen zararların da idari yargının görevinde bulunduğu; son yasal düzenlemeye göre de her ne kadar görev kamu düzenini ilgilendirip yargılamanın her aşamasında talep üzerine veya resen dikkate alınması gerekiyor ise de yeni yasa karşısında da durumun değişmediği; yine diğer davalı A.C. yönünden bozmada belirtilen gerekçenin, mahkemelerince de gerekçe olarak kabul edilip bu davalı yönünden husumet yokluğu nedeni ile davanın reddine, diğer davalılar yönünden dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurmanın gerekmiş olduğu gerekçesiyle; davacının davasının davalı A.C. yönünden husumet yönünden REDDİNE; davacının dava dilekçesinin davalılar Tekirdağ İl Özel İdaresi ve Oruçbeyli Köy Muhtarlığı Tüzel Kişiliği yönünden mahkemelerinin görevsiz olması nedeni ile REDDİNE, Tekirdağ İdare Mahkemesinin görevli ve yetkili olduğuna karar vermiş; bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Bu defa Davacılar vekili tarafından; davacılara ait tarlanın yanından akan dere üzerine menfez inşa edilirken, oluşacak sel sularının davacılara ait tarlalara zarar vermemesi için "inşa olunan menfezin eksik ve hatalı tahkimatlarının eksikliklerinin tamamlanması veya bu tahkimatların tamamlanması veya bu eksikliklerin tamamlanması için gerekeli iznin ve tamamlama için gerekli 12.000,00 TL. (onikibin TL) ile Tekirdağ 2.Asliye Hukuk Mahkemesi dosyasındaki toplam 1.221,66 TL Mahkeme masraflarının davacılara ödenmesi" istemiyle 1-Oruçbeyli Köyü Muhtarlığı ile 2-Tekirdağ Valiliği İl Özel İdaresi Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü'ne karşı idari yargı yerinde dava açılmıştır.

TEKİRDAĞ İDARE MAHKEMESİ; 20.03.2012 gün ve E:2012/296 sayı ile, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun dava çeşitlerinin sayıldığı 2. kısmı altında düzenlenen "Eda Davası" başlıklı 105. maddesinde; "Eda davası yoluyla mahkemeden, davalının, bir şeyi vermeye veya yapmaya yahut yapmamaya mahkum edilmesi talep edilir." hükmüne, "Terditli Dava" başlıklı 111. maddesinin 1. fıkrasındaysa; "Davacı, aynı davalıya karşı birden fazla talebini, aralarında aslilik-ferilik ilişkisi kurmak suretiyle, aynı dava dilekçesinde ileri sürebilir. Bunun için, talepler arasında hukuki veya ekonomik bir bağlantının bulunması şarttır." hükmüne yer verilmiş, yine aynı kanunun 1.maddesinde; "Mahkemelerin görevi, ancak kanunla düzenlenir. Göreve ilişkin kurallar, kamu düzenindendir." denildikten sonra "Asliye Hukuk Mahkemelerinin Görevi" başlıklı müteakip 2. maddesinde; "1- Dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın malvarlığı haklarına ilişkin davalarla, şahıs varlığına ilişkin davalarda görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesidir. 2- Bu Kanunda ve diğer kanunlarda aksine düzenleme bulunmadıkça, asliye hukuk mahkemesi diğer dava ve işler bakımından da görevlidir." hükmünün kurala bağlandığı; yasa koyucunun, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanun'unun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinde; "1- İdari dava türleri şunlardır: a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden, biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar. / 2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır, İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler. / 3. Cumhurbaşkanının doğrudan doğruya yaptığı işlemler idari yargı denetimi dışındadır." şeklinde düzenlemeye gitmiş olduğu; dava dosyasının incelenmesinden, davacıların taleplerinin; ya tarlalarının yanındaki dere üzerine inşa edilen menfezin mütemmim cüzü olan tahkimat duvarlarının yükseltilmesi ya da bu tahkimatların gereği gibi inşasına yeterli bir miktar paranın kendilerine ödenmesinden ibaret olduğu, bu hususların adli yargı mercileri önünde açılabilecek bir eda davasında terditli olarak uyuşmazlık konusu edilebileceği, ortada idari davaya konu edilebilecek idari bir işlem veya idari bir işlem yahut eylemden kaynaklanan bir zarar bulunmadığından, davacıların taleplerinin idari yargı kolunda açılabilecek bir dava türü vasıtasıyla karşılanamayacağı, dolayısıyla uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı; bakılan dava, Tekirdağ 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 18/10/2011 gün ve E:2011/338 K:2011/298 sayılı görevsizlik kararının kesinleşmesinden sonra açıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi zorunluluğunun doğduğu gerekçesiyle; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosyanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince bu konuda karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 13.5.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da gönderilmek suretiyle 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında, davalılardan 1-Oruçbeyli Köyü Muhtarlığı ile 2-Tekirdağ İl Özel İdaresi yönünden doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı M. BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacılara ait tarlanın yanından akan dere üzerine davalı idarelerce köprü(menfez) inşa edilmesinden sonra, dere sularının davacılara ait tarlalara zarar vermesi nedeniyle; davacılar tarafından bu zararın giderilmesine yönelik olarak menfezin tahkimat duvarlarının idarece gereği gibi inşasının yeniden yapılması ya da bu inşanın davacılar tarafından yapılabilmesini sağlayacak gerekli ödemenin yapılması istemiyle açılmıştır.

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projenin hukuka aykırı olduğu nedeniyle iptali için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacak davalar ile, idarenin aynı plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılacak davaların görüm ve çözümünün, iptal ve tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu, idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün

önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Anayasanın 125 inci maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış olup, bununla birlikte idarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişinde nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusurunun hizmetin kötü işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleştiği ve bunun idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açtığında kuşku bulunmamaktadır.

Olayda, davacılar tarafından, davalı idarelerce, tarlalarının yanından akan dere üzerinde yapılan betonarme kutu menfezin ve devamındaki taş tahkimatların yetersiz olması ve imalatın hatalı yapılmasından dolayı oluşan sel sularının tarlalarına zarar verdiğinden bahisle; yapılan tahkimat duvarlarının gereği gibi inşası ya da bu tahkimatların gereği gibi inşası için gerekli masrafları karşılamaya yeterli miktarın ödenmesi istemiyle, davalı kamu tüzel kişilerine karşı dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Ancak, davacıların, davalarını alışılagelmiş, klasik tazminat davası şeklinde açmadıkları; idarece inşa edilen menfezden kaynaklanan, kendi malvarlıklarında meydana gelen eksilmeyi, doğrudan uğradıkları zararın tazminini istemek yerine; idarelerin, uğranılan zararı giderecek şekilde mevcut menfezi ve tahkimat duvarında değişiklik yapmaları, eğer bu yola gidilmeyecek ise de, eksik yapılaşmanın kendileri(davacılar) tarafından giderilmesine izin verilmesi, bunun için de eksik inşa bedelinin davalılar tarafından kendilerine(davacılara) ödenmesi şeklinde talepte bulundukları görülmektedir.

İdare hukuku alanında verilen zararın genel olarak para ile karşılandığı, idarenin, para dışındaki bir tazmin şekline mahkum edilmesinin uygulamada bazı güçlükler doğurduğu, kararın yerine getirilmesini güçleştirdiği; Danıştay'ın da, Fransız Danıştayı gibi, kural olarak paranın dışında diğer tazmin yollarına gitmediği görülmekte ise de; Doktrinde; tam yargı davalarının, tazminat davalarını da kapsayan ancak ondan daha geniş bir kapsam içerdiği; buna göre, uğranılan zararın karşılanmasının, verilen zararın niteliğine göre, bazen eski durumun geri getirilmesi, bir şeyin aynen ifası, ya da bir miktar paranın ödenmesi biçiminde de olabileceği kabul edilmektedir. (İdare Hukuku C.2-İdari Yargılama Hukuku; Gözübüyük&Tan, s.733)

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanun'unun dava çeşitlerinin sayıldığı 2. kısmı altında düzenlenen "Eda Davası" başlıklı 105. maddesinde; "Eda davası yoluyla mahkemeden, davalının, bir şeyi vermeye veya yapmaya yahut yapmamaya mahkum edilmesi talep edilir." hükmüne yer verilmiş; buna karşılık, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun " İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasında, idari dava türleri: iptal, tam yargı ve tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmış; bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde tam yargı davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan dava olarak tanımlanmış; 3'üncü maddesinde, tam yargı davalarına ilişkin dilekçelerde uyuşmazlık konusu miktarın gösterileceği belirtilmiş; 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (g) bendinde, dilekçelerin 3 ve 5'inci maddelere uygun olup olmadığı yönlerinden inceleneceği öngörülmüş; 15'inci maddesinin birinci fıkrasında, Danıştay veya idare ve vergi mahkemelerince yukarıdaki maddenin 3'üncü fıkrasında yazılı hususlarda kanuna aykırılık görülürse, 14'üncü maddenin; 3'üncü fıkrasının (g) bendinde yazılı halde otuzgün içinde 3 ve 5'inci maddelere uygun şekilde yeniden düzenlenmek veya noksanları tamamlanmak yahut (c) bendinde yazılı hallerde, ehliyetli olan şahsın avukat olmayan vekili tarafından dava açılmış ise otuzgün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla dava açılmak üzere dilekçelerin reddine karar verileceği kuralına yer verilmiş olup, anılan Yasada, eda davası şeklinde bir dava türüne yer verilmemiştir.

Her ne kadar, dava 6100 sayılı Kanunun 105. maddesi kapsamında bir eda davasını çağrıştırmakta ise de, dava dilekçesindeki iddiaların, davalı idarelerin idari eylem ve işlemleri nedeniyle idare hukuku alanındaki tazmin sorumluluğuna ilişkin bulunduğu, dava konusu edilen işin kamu hizmeti olduğu, kamu hizmetini yürütmekle yükümlü kılınan kamu kuruluşlarının, kamu hizmetini yürütürken kişilere verdikleri iddia olunan zararın giderilmesine ilişkin davada; kamu hizmetinin yöntemine ve hukuk kurallarına uygun olarak yürütülüp yürütülmediği, kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediği, sonuçta, hizmet kusuru ve idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının tayin ve tespitinin önem kazandığı; bu bağlamda davanın 2577 sayılı Yasanın 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen tam yargı davası niteliğini taşıdığı; bu dava ile ulaşılmak istenilen asıl amacın; davacıların taşınmazlarında, idarelerce yaptırılan menfez ve tahkimat duvarları nedeniyle uğranılan zarara ve bu zararın giderilmesine ilişkin olduğu; idarenin yürütmekle yükümlü olduğu bir görevi yerine getirirken tesis ettiği idari işlem ve eylemler nedeniyle hakları muhtel olanlar tarafından açılacak davaların özel hukuk hükümleri çercevesinde adli yargı yerlerinde görülmesine olanak bulunmadığı, dava dilekçesinde, terditli biçimde ifade edilen talep farklılığının, bu durumu değiştirecek niteliği bulunmadığı; bu eksikliğin, İdari Yargı yerince dilekçe ret kararı verilmek suretiyle tamamlatılmasının mümkün olduğu açıktır.

Dolayısıyla; davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları," kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Tekirdağ İdare Mahkemesi'nin başvurusunun reddi gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Tekirdağ İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 13.5.2013 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.